

Жила колись удова з двома дочками.

Старша так була схожа на матір обличчям і вдачею, що їх легко можна було переплутати. Обидві вони були дуже лихі й гоноровиті на вдачу, тож ніхто не хотів не тільки що ходити до них у гості, а навіть зустрічатися з ними на вулиці.

А от менша дочка, дуже схожа своїм добрим серцем на померлого батька, була також і найвродливішою в світі дівчиною.

Звичайно, мати без тями любила старшу дочку, бо кожен любить на себе схожих: за нею вона доглядала, як за справжньою принцесою. А меншу дочку мати ненавиділа, примушувала її їсти на кухні й працювати без відпочинку.

Ця бідолашна дівчина, крім інших справ, повинна була ще двічі на день ходити з величезним глечиком по воду далеко від дому.

І от якось, саме коли вона набирала воду з джерела, до неї підійшла стара бідна жінка і попросила напиться.

— Будь ласка, тітонько,— відповіла красуня.

Вона старанно виполоскала глечик, набрала води там, де вона була чистіша, і дала бабусі напиться, та ще й підтримувала глечик, аби зручніше було пити.

Добра бабуся напилась та й каже:

— Ви така чарівна і гарна, така навдивовижу добра і уважна, що я неодмінно маю подарувати вам що-небудь.

А треба сказати, що то була чарівниця, яка обернулась на бідну селянку, аби довідатись, чи й справді ця дівчина така чемна.

— Ось що я вам подарую,— вела далі чарівниця.— З цієї хвилини після кожного слова, яке вимовите, з ваших уст випадатиме квітка або самоцвіт.

Сказавши це, бабуса зникла, а дівчина взяла глечик, набрала води й рушила назад до господи.

Коли красуня прийшла додому, мати почала її лаяти, що вона так довго не поверталася з водою.

— Пробачте, матінко, що я забарилась,— відповіла дівчина, і за цими словами з її уст випали дві троянди, два перли і два великі діаманти.

— О диво! Диво! — вигукнула вражена мати.— В неї з рота випадають перли та діаманти... Що з тобою сталося, дочко?

Це вперше вона назвала її дочкою.

Бідолашна дівчина щиросердо розповіла про все; що з нею сталося, і діаманти так і сипалися з її уст.

— Он воно що! — мовила мати.— В такому разі неодмінно треба послати туди й мою старшу дочку. Дивись-но, Фаншон, що випадає з рота твоєї сестри, коли вона говорить! Ти, мабуть, теж дуже хотіла б володіти таким приємним даром. А для цього треба лише піти до струмка по воду, і коли бідна жінка попросить пити, ввічливо піднести їй глечик.

— Не діждетесь,— відповіла грубіянка,— щоб я оце ще й по воду для вас ходила!

— А я примушу тебе піти,— повторила мати,— і ти зробиш це негайно!

Груб'янка набурмосилась, але все-таки пішла по воду, взявши з собою найкращу срібну вазу, яка тільки знайшлася в господарстві.

Тільки-но вона наблизилась до джерела, як з лісу вийшла багато вбрана вродлива жінка і попросила в неї напитися.

Це була та сама чарівниця, що підходила й до її сестри, але вона цього разу обернулася на принцесу, щоб переконатись. чи справді дівчина така нечемна.

— Ніби я для того прийшла,— відповіла гоноровита груб'янка,— щоб вас поїти! Може, ви думаєте, що я й срібну вазу навмисне принесла, аби дати напитися такій пані? Ну, та гаразд, пийте вже, коли вам так хочеться.

— Ви дуже нечемні,— відповіла їй чарівниця, зовсім не розсердившись.— Ну що ж, ви також одержите від мене подарунок: віднині при кожному слові з вашого рота виповзатиме гадюка або вискакуватиме жаба.

І з цими словами чарівниця подалась назад до лісу, а груб'янка спокійно пішла додому.

Побачивши старшу дочку, мати нетерпляче закричала:

— Ну, дочко, як твої справи?

— Еге ж, матінко, чи то вас обходить? — відповіла груб'янка, і в неї з рота випали три гадюки і три жаби.

— Що я бачу! — з жахом вигукнула мати.— Це все витівки твоєї сестри. Вона винна, вона й відплатить мені за твоє нещастя!

І мати кинулась бити меншу дочку.

Бідолашна дівчина втекла з дому і сховалась у лісі.

Молодий принц, який повертався саме в цю пору з полювання, зустрів її і, вражений красою дівчини, спитав, що вона робить тут сама і чому так гірко плаче.

— Ах, добродію, моя мати вигнала мене з дому! — відповіла красуня.

Принц побачив, що при цих словах з її уст випали чотири чи п'ять перлин і стільки ж діамантів, страшенно здивувався і попрохав розповісти, звідки в неї такий дар. І вона все йому розповіла.

Юнак одразу ж закохався в красуню, яка володіла таким незвичайним даром, привіз її у палац до свого батька і того ж вечора одружився.

А її сестру так усі зненавиділи, що навіть власна мати мусила вигнати її з дому, і грубіянка, не знайшовши ні в кого притулку, загинула в лісі.